

MLADINSKI
SVET
SLOVENIJE
NATIONAL
YOUTH
COUNCIL
OF SLOVENIA

Mladinski svet Slovenije
Dimičeva ulica 9
1000 Ljubljana

Ljubljana, 9. 9. 2026

MSS-204-26

Ministrstvo za kulturo
Maistrova ulica 10
1000 Ljubljana

Zadeva: Odziv Mladinskega sveta Slovenije na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (EVA 2026-3340-0018)

Spoštovani,

na Mladinskem svetu Slovenije (MSS), krovnem predstavniškem telesu mladih v Sloveniji, pozdravljamo prizadevanja za posodobitev medijske zakonodaje in prilagoditev pravnega okvira spremembam, ki jih prinaša digitalno okolje. Mediji imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju pravice javnosti do obveščenosti, krepitvi demokratične kulture ter omogočanju vključevanja različnih družbenih skupin v javno razpravo. Za mlade, ki pomemben del svojega vsakdana preživijo v digitalnem okolju, je vprašanje kakovostnega, varnega in vključujočega informacijskega prostora še posebej pomembno.

Mladi so med skupinami, ki so najbolj izpostavljene vplivom digitalnega okolja, tako zaradi intenzivne uporabe spletnih platform in družbenih omrežij kot tudi zaradi njihove vloge pri oblikovanju mnenj, (političnih) pogledov in družbenega udejstvovanja. Zato menimo, da mora sodobna medijska zakonodaja ustrezno upoštevati tudi položaj mladih kot uporabnikov, ustvarjalcev in aktivnih udeležencev javnega prostora.

K 1., 2. IN 9. ČLENU: DIGITALNO OKOLJE, SPLETNE VSEBINE IN ZAŠČITA MLADIH UPORABNIKOV

Na MSS razumemo potrebo po jasnejšem določanju področja uporabe Zakona o medijih (ZMED-1) in preprečevanju pravne negotovosti pri opredeljevanju različnih oblik javnega komuniciranja. Zavedamo se, da so predlagane spremembe, ki odpravljajo posebno opredelitev vplivnežev ter črtajo uporabo nekaterih določb zakona za širše oblike spletnega komuniciranja, povezane predvsem z vprašanjem določnosti pravnega okvira in razmejitve med mediji ter drugimi oblikami spletnega izražanja. Ob tem vseeno opozarjamo, da imajo spletni ustvarjalci vsebin in vplivneži pomembno, če ne ključno, vlogo pri oblikovanju javnega mnenja, posebej med mladimi. Spletne platforme in

digitalne vsebine so za številne mlade eden izmed glavnih virov informacij o družbenih, političnih, okoljskih in drugih vprašanih javnega pomena. Zato je pri spremembah določb, ki urejajo to področje, ključno zagotoviti, da morebitna odprava posebne regulacije ne pomeni zmanjšanja zaščite uporabnikov pred zavajajočimi in manipulativnimi vsebinami, prikritim oglaševanjem, in drugimi tveganji digitalnega okolja. **Prosimo za dodatno pojasnilo, na kakšen način bo v primeru črtanja posebnih določb, ki se nanašajo na vplivneže, zagotovljena ustrezna raven zaščite uporabnikov, zlasti mladih.** Zanima nas predvsem, katere druge obstoječe ali načrtovane ureditve bodo zagotavljale odgovornost ustvarjalcev spletnih vsebin pri vprašanih, kot so prikrito oglaševanje, zavajajoče vsebine, zaščita otrok in mladih ter preprečevanje širjenja škodljivih vsebin. Menimo, da je pri nadaljnjem urejanju tega področja treba iskati ravnotežje med varovanjem svobode izražanja in zagotavljanjem odgovornega, varnega ter vključujočega javnega (medijskega) prostora, v katerem lahko vsi posamezniki, tudi mladi in pripadniki ranljivejših skupin, varno sodelujejo v javnih razpravah.

Nacionalne¹ in evropske (Eurostat, raziskave Evropske komisije² ipd.) raziskave kažejo, da se mladi pogosto srečujejo z različnimi oblikami spletnega nasilja, sovražnega govora in diskriminatornih vsebin, pri čemer lahko takšne izkušnje pomembno vplivajo na njihovo občutje varnosti, duševno zdravje, pripravljenost za izražanje mnenj in vključevanje v demokratične procese. V 2. in 3. členu, pri predlaganih spremembah 51. člena Zakona o medijih (ZMED-1), ki ohranja prepoved spodbujanja nasilja ali sovraštva, ter spremembah 100. člena ZMED-1, s katerimi se črtajo nekatere prekrškovne sankcije za tovrstna ravnanja, MSS opozarja na potrebo po skrbni presoji posledic sprememb. Pomembno je zagotoviti, da spremembe pravnega okvira ne zmanjšajo ravni zaščite posameznikov in skupin pred vsebinami, ki spodbujajo sovraštvo, nestrpnost ali nasilje. V zvezi s tem **prosimo za pojasnilo, na podlagi katerih analiz ali ocen učinkov je bilo presojeno, da črtanje prekrškovnih sankcij ne bo vplivalo na raven zaščite uporabnikov medijskega prostora.**

K 2., 4., 5., 7. IN 8. ČLENU: FINANCIRANJE VSEBIN V JAVNEM INTERESU IN NEVLADNIH ORGANIZACIJ

Zaradi pomena zagotavljanja kakovostnih, raznolikih in dostopnih medijskih vsebin nas posebej skrbi predlagana ukinitve financiranja delovanja nevladnih organizacij v javnem interesu na področju medijev ter financiranja razvoja novih programskih vsebin, oblik in orodij za novinarsko delo oziroma doseganje novih občinstev.

¹ npr. raziskava Safe.si iz 2024: <https://safe.si/>

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/edn-20260618-1>

V 4. in 5. členu, pri predlaganih spremembah od 13. do 17. člena Zakona o medijih (ZMED-1), ki urejajo sistem finančnih podpor medijem, opozarjamo na pomen ohranjanja širšega razumevanja javnega interesa na področju medijev. Nevladne organizacije na tem področju ne opravljajo zgolj organizacijskih nalog, ampak izvajajo konkretne programe medijske pismenosti, prepoznavanja dezinformacij, varne uporabe spleta in vključevanja skupin, katerih glas je v medijih pogosto preslišan. Ti programi so še posebej pomembni za mlade. Prav tako so novi formati in načini doseganja občinstev nujni, če želimo kakovostne medijske vsebine približati generacijam, ki tradicionalne medije spremljajo manj pogosto.

Predlagamo:

- ohranitev možnosti namenskega financiranja NVO v javnem interesu na področju medijev;
- ohranitev podpore razvoju novih vsebin, formatov in orodij za doseganje novih občinstev;
- ohranitev zakonske varovalke glede minimalnega obsega sredstev oziroma uvedbo drugega stabilnega in predvidljivega mehanizma financiranja;
- zagotavljanje možnosti večletnega financiranja;
- izrecno vključitev medijske pismenosti, vsebin za mlade in vključevanja različnih družbenih skupin med cilje financiranja v javnem interesu.

V zvezi s podporo digitalnim naročninam dodatno prosimo za **pojasnilo, kako bo po črtanju neposredne upravičenosti pravnih in fizičnih oseb zagotovljeno, da bo podpora dejansko prispevala k cenovno dostopnejšim naročninam za uporabnike, tudi mlade.**

V gradivu je navedeno, da predpis nima posledic za socialno področje. Glede na ukinitve financiranja NVO, programov medijske pismenosti in razvoja vsebin za nova občinstva menimo, da takšna ugotovitev ni dovolj obrazložena. Predlagamo izvedbo presoje vpliva predlaganih sprememb na mlade, nevladne organizacije, medijsko pismenost, dostopnost kakovostnih informacij in vključevanje različnih družbenih skupin v javni prostor.

K POSTOPKU JAVNE OBRAVNAVE

Na MSS obžalujemo, da pri pripravi predloga sprememb Zakona o medijih ni bilo izvedeno širše predhodno posvetovanje s strokovno in civilnodružbeno javnostjo. Pri pripravi zakonodaje, ki pomembno vpliva na delovanje demokratične družbe in javnega prostora, je vključevanje različnih

deležnikov ključno za oblikovanje kakovostnih in uravnoteženih rešitev. Ministrstvo za kulturo v obrazložitvi izvajanja sprejetega predpisa sicer navaja, da bo sprejeti zakon širši javnosti predstavljen preko različnih komunikacijskih kanalov, vendar menimo, da **morajo biti predstavniki civilne družbe in relevantni deležniki pri zakonodajnih postopkih, ki jih neposredno zadevajo, vključeni že v fazi oblikovanja rešitev, ne zgolj obveščeni o njih po sprejetju.** V zvezi s tem posebej opozarjamo tudi, da je predvideni 14-dnevni rok za javno razpravo zelo kratek za vsebinsko presojo in pripravo odziva na tak obsežen zakonodajni predloga, **zato pozivamo k podaljšanju roka za vsaj 14 dni in k nadaljnjemu odprtemu dialogu z vsemi relevantnimi deležniki,** tudi s predstavniki mladih, ter k zagotovitvi, da bo nadaljnja ureditev medijskega prostora prispevala k svobodnemu, pluralnemu, varnemu in vključujočemu okolju.

Mladinski svet Slovenije ostaja na voljo kot sogovornik in lahko prispeva podatke ter analize o položaju mladih v Sloveniji. Veselimo se nadaljnjih korakov ter priložnosti za sodelovanje pri uresničevanju ciljev zakona.

S spoštovanjem,

Mladinski svet Slovenije